
Umělecká intervence na Bílé hoře upozorňuje na dnešní souvislosti bitvy

Umělecká intervence na Bílé hoře upozorňuje na dnešní souvislosti tragické bitvy

Dvaadvaceticet bezjmenných hlav nakreslených na stejném počtu starých litografických kamenů bude po celý podzim pokrývat hrob padlých v bitvě na Bílé hoře. Za dočasnou uměleckou intervencí, která má připomínat tuto pro české dějiny tak významnou bitvu a zamýšlet se nad tím, co znamená pro společnost dnes, stojí vedoucí [Centra teologie a umění](#) při Katolické teologické fakultě UK architekt Norbert Schmidt společně s malířem Patrikem Háblem a skladatelem Michalem Ratajem.

Pod tvořivým duchem těchto tří mužů zaznamenal areál Panny Marie Vítězné v Praze na Bílé hoře během září mnoho proměn. Vedle kamenů, které nyní pokrývají hrob padlých neznámých dvaadvaceti mužů a dvou žen, obohatily místo i další prvky v podobě kříže a nápisu biblického hesla spojeného s Bílou horou: Dejte císaři, co je císařovo, a Bohu, co je božího. Nedílnou součástí je také zvuková klenba z fragmentů modliteb sester, hlubokého broušení kamenů a jasných zvonů.

„Od začátku nám šlo o to chápat areál jako celek a hrob jako novou vrstvu, která se do celku, jenž dotvořil Santini, přidává. Záměrem bylo, aby naše dílo komunikovalo s prostorem, rozeznávalo ho a obohatilo,“ vysvětlil Ing. arch. Mgr. Norbert Schmidt, který inicioval umělecké zpracování tématu.

Po domluvě s benedikťáky, které v areálu dnes bydlí, se tak všichni tři muži společně pustili do vymýšlení toho, jak zadání, které si stanovili, co nejpřesněji vystihnout. Norbert Schmidt vymyslel základní koncept celého projektu, jeho prostorové vazby a rozmístění, Patrik Hábl přišel s nápadem litografických kamenů a tvářů a Michal Rataj završil téma hudebně.

„Celý poutní areál Bílé hory je de facto památkou, místem uchování paměti události. Vedle toho však toto místo vyvolává zamyšlení nejen nad událostí jako takovou, ale i nad její interpretací, nad novým pohledem na katolický a evangelický výklad českých dějin. Novou úpravu hrobu jsme proto chtěli od začátku pojímat jako zamyšlení nejenom nad minulostí, ale i nad touto druhou rovinou, protože s myšlenkou smíření byl také v roce 1999 hrob založen. A jak to s uměleckými intervencemi bývá, s tématem nám nenadále začaly rezonovat i současné události. Nás v tomto případě dohnaly konflikty na Ukrajině, v Sýrii nebo v Gaze. To, že budou na Ukrajině umírat nevinní lidé, že tam vypuknou prudké boje, bylo ještě před nedávnem nepředstavitelné. Práce na hrobě padlých tak najednou získala nečekanou aktuálnost. V té souvislosti pak přemýšlíte nad tím, jak lehce se obyčejní lidé dostanou do soukolí vypjatých mocenských střetů, do snah o přepisování hranic stávajících území. Navíc stejně jako na Bílé hoře i na Ukrajině bojují na obou stranách také žoldáci,“ zamýšlel se Norbert Schmidt.

Během práce na uměleckém díle autory potkalo také jedno velmi příjemné překvapení. To, že je v místě skutečně pochováno dvaadvacet mužů, tedy stejný počet, kolik zvolili litografických kamenů na pojednání hrobu, zjistili až poté, co měli dílo hotové. „Teprve asi před čtrnácti dny jsme se dozvěděli, že v hrobě je pochováno skutečně čtyřicet dva mužů a dvě ženy, úplně nás z toho zamrazilo. Zdá se, že pustit se do tohoto experimentu bylo opravdu správné rozhodnutí,“ podotkl s úsměvem Norbert Schmidt a doplnil, že kameny byly velkoryse zapůjčeny z Vysoké školy umělecko-přírodovědné, kde Patrik Hábl pedagogicky působí.

Během celého podzimu se v souvislosti s uměleckou intervencí v areálu na Bílé hoře i na dalších místech koná řada doprovodných debatních setkání a přednášek. Celý projekt vyvrcholí na začátku listopadu, kdy si budeme připomínat 394. výročí bitvy na Bílé hoře. Dočasná úprava hrobu padlých, za níž stojí Norbert Schmidt, Patrik Hábl a Michal Rataj, bude veřejnosti přístupná během celého podzimu.

Akce konané v souvislosti s uměleckou intervencí na Bílé hoře

- **Hexameron**

scénický koncert studentů DAMU, HAMU a VŠE
v rámci projektu KNOWtilus 2014
poutní areál Panny Marie Vítězné na Bílé hoře
středa 8. října ve 20.00 hodin

- **Jak má vypadat hrob?**

debatní setkání s Patrikem Háblem, Michalem Ratajem a Norbertem Schmidtem
autory dočasné úpravy hrobu – umělecké intervence
poutní areál Panny Marie Vítězné na Bílé hoře
středa 15. října v 19.30 hodin

- **Prof. Jan Royt: Panna Maria Vítězná v Praze a v Římě**

chrám Panny Marie Vítězné na Malé Straně – Pražské Jezulátko
přednáška s komentovanou prohlídkou
Karmelitská 385/9, Praha
čtvrtek 22. října v 19.00 hodin

- **Bílá hora a česká identita**

Peter Morée a Tomáš Petráček
debatní setkání
barokní refektář – Dominikánská 8, Jilská 7A, Praha 1
čtvrtek 30. října v 19.30 hodin

- **Jak se dnes dívat na Bílou horu?**

debatní večer s Tomášem Halíkem a Tomášem Petráčkem
akademický kostel Nejsv. Salvátora
úterý 4. listopadu v 20.00 hodin
(bohoslužba začíná v 19.00 hodin)

- **Martin Bedřich: Bílá hora v literatuře**

interaktivní přednáška
poutní areál Panny Marie Vítězné na Bílé hoře
středa 5. listopadu v 19.30 hodin

- **Ekumenická bohoslužba**

poutní areál Panny Marie Vítězné na Bílé hoře
sobota 8. listopadu v 18.00 hodin
výročí bitvy na Bílé hoře

předsedající: Daniel Fajfr, předseda Ekumenické rady církví v České republice; kardinál Dominik Duka OP,
arcibiskup pražský a předseda České biskupské konference

- **Aleš Nosek: tradiční varhanní koncert k výročí bitvy na Bílé hoře**
poutní kostel Panny Marie Vítězné na Bílé hoře
neděle 9. listopadu v 19.30 hodin